

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 157.

V Ljubljani, v sredo 14. julija 1886.

Letnik XIV.

Kolera in njeno razširjevanje.

(Po raznih virih, posebno Gaeta VIII., pag. 569 in 632, sestavljen za klub sv. Cirila in Metoda.) 19. 1. 1886.

(Dalje in konec.)

Od l. 1869 prenehala ni bivati v Evropi do l. 1873. L. 1870 bila je v Moskvi, šla bolj na južno Rusko, in si precej dobro ogledala vse tamno pokrajino; l. 1871 javila se je v glavnem mestu Petrogradu, in od te svoje rezidence hodila po vsem severnem Ruskem, obiskala celó Arhangelsk — višje gori bilo jej je premraz, zato se je kmalo potem od Ruske poslovila. Za koliko časa — Bog ve! Tamkaj zahtevala je 18.000 ljudi v svojo žrtev. Predlanskem vidili so to nadležnico na Francoskem; ker je vse to znano dovolj, končali smo z zgodovino kolere. Zgodovina podučila nas je, da se precej pri prvem kolerinem pojavu tako nestrpljivo sprašuje, po časopisih, po privatnih osebah, še bolje pa telegrafično od vseh večšjih zdravnikov — ali je azijska — „an cholera asiatica“?!

Pridemo k nekaterim zanimivim podatkom iz kolerinega življenja in okoliščin. Štiri sovražnike ima ta grozna gospa; dva sta smrtna, a dva sta manj huda. Prva dva sta morje in puščava, a druga dva, drevje in gorovje. Splošno opazovalo se je to-le: ladije, ki so se nalezle boleznim kolerine, izgubile so jo na morju v 8 dnevih. Čez 14 dni ni trajala nikdar na ladijevji, ako je plulo. Opazovalo se je tudi, da se v puščavi, med Beduinci ni prikazala še nikdar.

Odgovorimo sedaj še to-le: Kako se okuži človek? Da se človeka prime kolera, treba je, da je razpoložen (pripraven) za to, t. j., da je njegova kri sposobna sprejeti vse semena onih rastlinic, in jih v sebi namnožiti. Kri pa je vsprejemljiva, ali človek je občutljiv za to le, kedar je ali bolehen, ali vsaj ne trdnega zdravja. Čisto zdravega človeka skoraj ni moč, da bi se ga prijel kolera, ker se njegova zdrava kri protivi namnoženju rastlinic, toraj razvijanju bolezni. Od tod je umljivo, kako to, da

je zdrav človek včasih že zatrosil kolero, ali zakaj se prav po vsi pravici tudi zdravi ljudje, prišedši iz kraja, kjer vlada kolera, zakaj se ti ljudje desinficirajo (razkužujejo). Zato, ker so bili morda okuženi, a njih se kolera ni prijel, niso vsprejemljivi bili za njo. Ako je tak zdrav, a vendar okužen človek, došel v dotiko z drugimi, ki so slabeje narave, ali bolni na krvi, prehlajeni, bolehn — okužil jih je, okužil uspešno, ker je pri njih kolerina snov dobila svojo podlago, vgodna tla.

Ko človek sprejme, se vé, da nehoté, kolerino seme v sé, razvija se ono v njegovi krvi dalje, ako se zdrava narava ne vpré temu; v krvi zamnoži se ono neizmerno in v silo kratkem času, tako da je kmalo ostrupljena vsa kri njegova. Ostrupljenje vrši se v tem, da te rastlinice kri razkroji, ovoidné. Želodec ne prebavlja več, ker je kri, glavni življ prebavljanja, ovoidnena. Nasledki so: driska, dalje krč, naposled gotova smrt, ako pomoč ne dojde kmalo. In pomoč, ta se ne dobi v nobeni lekarni, po nobenem predpisu. Do sedaj jedina pomoč, ki se je dobro skazala, je vročina — toplota. Tu spominjamo se na ono od začetka omenjeno brošurico, na pismo g. župnika pri Babolni. Kot glavni pomoček se ondi opisuje toplota, in sicer tako, da se bolniku zgreje želodec, bodisi potem, kakor že hoče. Lahko se ogreje z gorko opeko, z oblakami, lahko tudi od znotraj s pijačo pogrete vode, ali raznimi čaji. V knjižici našteté so po vrsti domača zelišča, ki ogrejejo, spoté človeka. Vsak jih lahko prebere in pregleda v omenjeni brošurici, ali pa v IV. delu Slomškovih spisov, ker je natisnjeno vnovič to delce. Vprašajmo se le, ali se vjemata zdravljenje s toplotno teorijo, ali ima tako zdravljenje res kaj vspeha. Da, ima ga, pravi ono pismo samo, ker izmed 120 za kolero bolnih, umrlo jih je le 21 domačih in 1 tujec — toraj ozdravelo jih je 98.

„Od teh, ki so umrli, tako se glasi po besedah v onem pismu dalje: prvi trije niso nobene pomoči imeli, drugi pa so bili zapuščeni otroci, ki so neskrbnim materam umrli, ali pa nepozabljeni, svoje glavni starci. Da so ti umrli, je bilo najbolj to

krivo, da niso prave postrežbe imeli, ker so pustili bolnikom se razodevati, ali pa so jim na prošnje vode, še celó leda davali. Po vsej pravici smem zatrditi, da bi še trije ne bili umrli, ko bi bili storili, kar sem jih učil. Nekteri so bili tudi, kateri niso nič hotli povedati, da so zboleli; ker so vedeli, kaj jim je storiti, so se mirno v postelj spravili, se spotili in vse drugo zapovedano storili in se ozdravili.“ Tako ono pismo.

V predlanskem „Vaterland“-u čitati je bilo to-le poročilo o nekem bolniku v francoskem mestu Toulon. Zbolel je bil za kolero. Ko je dotična zdravstvena komisija zvedela zanj, poslala je štiri nosače, da bi ga odnesli v komunalno bolnišnico za kolero bolne. Hudo je zaskrbelo to bolnika. Ko so ga odnesli, in so nosači hoteli med potom menjavati, in so v to svrhu nosilnico postavili na tla, zbral je bolnik vse svoje moči, skočil venkaj, in velik strah pomagal mu je, da je ubežal. V bežanji ogrel in spotil se je tako, da je domov dospevši kmalo okreval do dobrega. — Lahko, da je prizor ta časnikarska rasa, a verjeten je, ker dostavlja poročevalc, da je ta slučaj zbudil obilno pozornost med zdravniki.

Kako se toraj toplota kot pomoček vjemata z teorijo o kolero? Prav dobro. Rekli smo, da le slaba kri je dobra, ugodna podlaga kolerinemu semenu. Slaba kri je vodenična, tako pa dela prehlajenje — toplota razvija dobro zdravo kri, toraj ustavlja nadaljno množenje rastlinic, toraj tudi nadaljni razvoj bolezni. Kako se pa zdravimo, ako nas trebuh boli in šiplje po črevih? Ali ne vemo to že z doma, da s toploto — bodisi le požirek pravega brinjevca neposredno pogreje želodec, t. j. neposredno pogreje kri, ki želodec obdaja, in ki prav za prav razkrojeva, ali pa se od zvonaj pogreje s pogreto opeko, toplo odejo itd.

Dobro je, slišal je že gotovo vsak, kaditi tobak ob času te bolezni. Zakaj je dobro, in ako je zares dobro, tega nisem sicer še bral nikjer, vendar je to verjetno. Razlagati se da njegov vpliv morda na ta le dva načina: 1. Morda razdeva tobak enako ozonu

LISTEK.

Moj sprehod z Bleda v Vrbo, k Prešernovemu domu, 5. julija 1886.

Dni mojih lepša polovica, mladosti leta so mi že minula, in z njimi se mi je potopilo mnogo upov in zmedlo se mi je dosti načrtov. Naše življenje je v resnici popotovanje. Popotnik poprašuje, kako se imenuje ta in upa gora, ktere teme je s snegom pokrito, ki se v jutranjem solncu toliko lepo leskeče. Na tihem si misli: Ko bi pač mogel kedaj tje priti! A njegove stopinje ga vodijo po planem, po uglajeni cesti, in vsakdanji opravki mu branijo na gore.

Danes se mi je ena takih pohlevnih želj spolnila. Z ljubeznijo in s spoštovanjem sem od nekaj čital našega velikana Prešerna. Ni mi treba posebno povdarjati, da se z njegovimi načeli in tudi z ravnanjem njegovim ne strinjam v vseh podrobnostih. Toliko mi je pa tudi takoj jasno bilo, da bridkosti življenja našega ni brž kdo tako globoko občutil,

ko on, in da izmed naših, pa tudi izmed meni znanih tujih pesnikov ni nikdo svojih čutov tako divno lepo izraževal, nego naš Prešern. Zdravila za ubogo srce v njegovih poezijah ne bom iskal — pač pa nekega hladila. Ko so nesrečnega Joba njegovi prijatelji obiskali, so kar memo vanj zrl in več dni niso spregovorili. To je nesrečnega trpina peklo, in začel je glasno tožiti bēdo svojo. Njegove tožbe so pa tako veličastne, tako vzvišene, da smo vsi užaljeni, ko nje prebiramo. Kedar smo pa sami žalostni, sežemo radi po knjigi Jobovi (vsaj mi, ki jo imamo), ali po žalostinkah Jeremijevih, da si srce olajšamo.

Večkrat ko sem Prešerna prebiral in premišljeval, dalje ko sem ga razlagal, tem živeje so postajale v meni želje, o katerih sem vedel, da so nedosegljive, namreč videti sliko njegovega milega in otožnega obraza, v katerem se je pa tudi večkrat zaiskril odsev resnega dovtipa. Želel sem si pogledati njegov rojstni kraj, o katerem pesnik sam s toliko ljubeznijo in z živim navdušenjem govori v sonetu:

„O Vrba, srečna, draga vas domača,
Kjer hiša mojega stoji očeta!“

Včeraj zvečer je deževalo, danes nam je pa zasijalo prijazno hladno jutro. Ko sem se toraj ob 8. uri z Blejskega otoka, iz cerkve Matere Božje, vrnil in se okrepčal, mahnil sem skoz Mlino, Želeče, Grad in mimo Zaspas proti Savi. Na poti so me hudo nadlegovali obadi, ki so se menda v moji osebi motili; mislili so pač, da je zopet kaj rogatega v grmovje došlo. Pridno sem se jih otepal, vsekako z boljšim vspehom, nego Prešernovi vrstniki njegovih sršenov. Dalje je pot držala skozi Muže, ali kakor bi mi Štajarci rekli, skozi Murice. Pri tej priliki sem se prepričal, da je etimologija vendar-le koristna znanost.

Z ozirom na to ime sem se nekaj boljše obul, ko drugekrat — in res sem moral po močvirju gaziti. Misli moje so že bile na domu Prešernovem, a noge — noge sem pa le s težavo iz grezi izdiral. Pri tem poslu se mi je zopet neka analogija v glavo vsiljevala. Zdelo se mi je, da sem bil v tem-le položaju podoben marsikterim pesnikom, ki le s trdom v svojih pesniških stopinjah napredujejo, vsepovsodi pa se za njimi voda cedi. A tudi mi prozaiki smo včasih vodeni, posebno če naj spis več prostora zaleže — pa gradiva zmanjkaje. Pre-

kolerini surogat. 2. Ako ni to, in je tobak gotovo dobrega vpliva, potem je vzrok gotovo ta, da razburja človeško kri, tako da je živahnjša, močnejša nego sicer. Seveda bi potem šteti morali tu sem vse razburjajoča sredstva, kakor so n. pr. kava in pijača, sploh uživana po zmernosti.

Še nekaj, pravijo, da je dobro proti koleri, namreč zjutraj zgodaj že jesti, in ako le mogoče ne iti tešče k bolniku. Vzrok temu izvaja se lahko teoretično. Ako jemo, dobí kri tudi za-se novo hrano, je čvrstejša, zdravejša, in kot taka za bolezen nesprejemljiva. Zato se duhovnikom priporoča ob času kužnih bolezni zgodaj maševati, da ne hodijo tešči okrog, sicer bi bila za-nje še večja nevarnost, kakor je že tako.

Ako še ene reči ne prezremo, povedali smo potem po večem vse, kar se iz skušuje zazna kot varovalno proti tej bolezni. In to zadnje je — ne bati se bolezni. Strah in predstave vzbujene po vplačeni domišljiji povzročé bolehnost, celó pravo bolezen na človeku. Da je temu tako, navajali bi lahko mnogo izglede iz življenja, n. pr.: Umrí je iz strahu nekdo v pogreti postelji, meneč, da je ležal preje za kolero bolan. Drugi iz bojazni, ker je mislil, da so mu žile prerezali.

S tem končajmo! Navedli smo najnovejšo hipotezo o kolerinih vzrokih, pojavih, razširjevanju itd. in videli, da se vse to skoraj z lahko vestjo smatra za neverjetno; kajti vsi pojavi tolmačijo po tej hipotezi jako naravno in spretno, in posledice teoretične se vjemajo tako lepo s prakso. Omenili smo tudi malo slovensko delce iz te stroke, in kazali, da se skoraj ženijalno lepo strinja z teorijo.

Konec tej razpravi naj bo konec onega pisma. Končati hočem z njim zato, ker nam podaja kratek, a praktičen navod, kako da naj se obračajmo duhovniki za časa kolere. Omenjeni župnik v Bobolni piše, namreč o svojem zadržanju kot pomoček proti nalezljivosti kolere sledeče:

Jaz sem od začetka štiri žakličje klora s sebo nosil, pozneje pa sem jih od sebe vrgel; zdaj si pa le včasí roke z jesinom umijem, tako, da ga malo na ruto vlijem. Dokler ni bolezní bilo, po navadi zjutraj nisem nič jedel, zdaj pa vsak dan. Večkrat se zjutraj v postelji nalašč spotim, pa le malo. Če se po dnevu spotim, se tudi vselej preoblečem, včasih se kopljem, zmerno jem in pijem, posebno se varujem, da želodca ne prehladim, in da pot v život nazaj ne stopi. Sicer pa nisem do zdaj nobenega zdravila rabil, da bi se zanaprej bolezní obvaroval.

I. P.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Notranje dežele.

Deželni zbori bodo letos, kakor se sedaj pripoveduje, vendar le nekaj časa zborovali, in sicer ima sklican biti deželni zbor Tirolski še meseca julija, da razreši postavo zaradi vravnave reke Adige (Etsch), drugi deželni zbori pa brž ko ne meseca decembra.

Na **Moravskem** jelo se je slovanski stranki daniti in lepša zarija, kakor do sedaj, napočila ji je

v dveh volilnih okrajih. Ko so poslednjič moravski deželni zbor spopolnjevali, poročali smo žalostnega srca, kako da ondi nemški šovinizem, združen z židovskim sleparstvom, zmaguje pošteno slovanstvo, čegar dedna zemlja so moravska tla. Izrekli pa smo že tedaj nadó, da ker na tem svetu vsaka reč le en čas trpi, tudi nemško-židovsko gospodarstvo na Moravskem ne bo sodnjemu dnevu trebilo, in glejte, v dveh okrajih so mu Slovani že letos vrata pokazali. V Ogerskem Gradišči in pa v Prosnici so imeli volitve za državni zbor, pri katerih sta bila izvoljena: ondašnji cesarski namestnik, grof Schönborn, in pa poslanec Vojaček; o prvem smo se nedavno že nekoliko menili. Zakaj da se je cesarski namestnik izvolitvi odpovedal, če tudi je bila ta že v prvi postavno potrjena, se še danes ne vé. Najnovejše novice o tem dogodku sicer trdijo, da je grof Schönborn to storil in sicer v prvič že pred dvema letoma pri prvih volitvah, ker mu je grof Taaffe tako ukazal. Tudi sedaj se je iz tega vzroka odpovedal. Volilci njegovi so pa tako navdušeni zanj, in morda nekaj tudi, da bodo Taaffeju pokazali, kako da Schönbornu zaupajo, da si ga bodo še za tretjo volitev, ki bode zopet v teku tega poletja, zopet soglasno za kandidata postavili in za ta slučaj jim je menda grof Schönborn obljubil, da če ga Slovani soglasno volijo, bo mandat obdržal. Drugo, Prosnisko, izvolitev je pa opozicija zavrgla; morala se je toraj na obeh krajih zopet nova volitev razpisati. 2. julija se je izvršila in to na čast Slovanom. Grof Taaffe tega menda ni bil posebno vesel, kajti on si je Moravsko deželo izbral, kjer misli svoje poskuse pričeti, kako bi se dalo dobro „nad strankami“ stati, ali kako bi se dali Slovani polagoma v nemško sukne vtikati. Mož se bo pa menda jako zmotil. Poslednja dopolnilna volitev v Ogerskem Gradišči in Prosnici nas je s tem najbolje poučila. Na Moravi gré Slovan na dan in ondi ne bo nič več prostora za stališče nad strankami.

Za **spravo med narodi** v širnej naši Avstriji poganjajo se tudi že konservativni Nemci. „Grazer Volksblatt“ v tem smislu jako lepo piše „o naporih Čehov, Poljakov in Slovencev, ter trdi, da so vse tri narodnosti kakor nalašč za to rojene, da se v Avstriji ohrani narodnostno načelo, ki ima svoj glavni tabor v nemških Tirolah. Tirolci, Čehi, Poljaki in Slovenci se vsi za to poganjajo, da Avstrija ostane, kakor je ona nastala na zgodovinski podlagi svoji, ne pa, kakor bi jo birokratje radi po svojih nazorih na centralistično kopito nabili. Kdor se za prvo poganja, pravi „Grazer Volksblatt“ ta je naš mož! Kajti mi hočemo Avstrijo po sedanjo dinastijo, Avstrijo, kakor je sama nastala in prav iz tega vzroka smo tudi prijatelji Slovencev. Sprevideli smo, da se nemška hegemonija ne more držati in preveč smo prešinjeni po krščanskem duhu, da ne bi nenemcem privošili, kar imajo pravico zahtevati, in to prav tisto pravico, kakor Nemci. Rešitev današnja ne tiči v gospodarstvu nad narodi, pač pa v spravi med narodi. Za to pa je bil centumklub vedno na slovanski strani, kedar se je bilo treba potegniti za ravnopravnost med narodi in za pravice iz tiste izvirajoče, ktere Slovenci za-se zahtevajo v šoli, v uradu in javnem življenju. Zahtevajo jih po pravici in spodobijo se jim pa tudi. Na noben način ne smemo trpeti, da bi se poleg Avstrije še kaka Avstrija drugega razreda napravila; kajti kakor hitro bi se to zgodilo, zgrešila bi Avstrija svoj pravi poklic in jela bi za panslavizem delati.“

Uradniško ministerstvo vidijo nekteri že vzhajati na političnem obzorju **Avstrije** to stran Litave. Dr. Steinwender pozdravlja že to ozvezdje, še preden se je prikazalo na političnem nebu, ter obeta, da mu ne bode nasprotovale. „Deutsche Club“ je tedaj pravo barvo pokazal in prav za prav ni drugega, nego liberalna stranka birokratov. No, sedaj se je pokazalo, zakaj so „Knotz“, in tovariši tako široko usta odpirali.

Ogerska vlada se približuje na Erdeljskem Sasom in Rumuncem. To pač lahko vemo zakaj, ker se namreč v sosednji deželi marsikaj godí, kar Ogrom ne vstreza. „Pesti Hirlap“ omeni skupne konference, ki je bila zaradi te zadeve, ter pravi: „Zelo radi bi zvedeli, kaj bode prišlo iz te politike, ko se vlada približuje Sasom in Rumuncem. Da se Sasi ne približujejo meni nič tebi nič, je skoro gotovo in taisto bode menda tudi z Rumunci. Ne moremo še natanko pregledati, kar se godi v Sibiniji (Hermannstadt), vendar izgovora velikega župana grofa Andr. Bethlenata, taisto tudi iz besedi, ktere je spregovoril dr. Wolf, vodja Sasov, se dá slutiti, da so se tam vršile zelo zanimive stvari, za kterimi za nas Ogré nič vselega ne tiči.“

Vnanje države.

Srbska skupščina bila je predvečeranjem otvorjena v Nišu. Ves svet se sedaj zanimiva za stvari, ki se imajo vršiti v Srbiji. Vsakdo čuti, da tako kakor je do sedaj bilo v Srbiji, ne more iti dalje, Garašaninu so ure potekle, kaj pa potem, se vpraša povsod. Posebno se pa za to vprašanje Madžari zanimivajo, kajti z odstopom Garašanina se bode spremenila domača in vnanja politika. Politika Avstro-Ogerske do sosedov naj bi bila se vé z ozirom na naš čas v svojih glavnih potezah taka, kakor je bila v slavnih časih Ivana Huniada, po tem se bodo Srbi z zaupanjem ozirali v Avstro-Ogersko.

V stolni cerkvi v **Nišu** je imel mašo metropolit in potem je bila 12. t. m. prva seja skupščine. Na dnevnem redu je bila volitev začasnega predsednika; voljen je bil poslanec Magazinović. Potem je bil voljen poverilni odsek, vsih devet odborikov je vladi prijaznih. Volitve so se pa izvršile tako, ker se je vlada znala braniti poslancev, kteri ji niso bili po godu in je tako zadobila večino. Ukazala je namreč zapreti šest poslancev, dasiravno so imeli veljavne mandate (poverilne liste); policija je rekla, da ti mandati niso pošteno pridobljeni. Vlada ima na razpolaganje nad 90 glasov, opozicija šteje 68 mož, brž ko ne bode vlada še nekaj volitev proglasila za neveljavne in tako se bode število nasprotnikov (vladi neprijaznih) še nekaj škrcilo.

Rumunski trgovinski minister Sturdza je šel v posebnem poslanstvu v Carigrad, da tam sklene s Porto začasno kupčijsko pogodbo. Rumunci uvažvajo na Turško les in moko, Turška meja jim je bila dosihmal zaradi visoke carine zaprta, a sedaj so se pogodili in nekaj prijenjali, vidi se iz tega, da so bili Rumunci bolj hrabri, kakor previdni, ko so Avstriji carinko vojsko napovedali, a sedaj še le iščejo potov za svoje blago.

Turki sami pravijo, da ni nemogoče, da bo **Rusija Bolgarijo** s silo posedla, če se drugače ne bo mogla Battenberga znebiti, namesto kterega na vsak način drugega kneza postaviti želi. S tem korakom bode pa Rusija ob enem samo z javno proklamacijo izvršila, zaradi česar sedaj Aleksandra tako grdo gleda — bolgarsko unijo bo namreč proglasila. Preden se bo pa Rusija za ta korak odločila, kterega se, med nami rečeno, vendar-le pred skupno Evropo sramuje, neprestano v Carigradu poskuša, če bi ne bilo mogoče sultana nad Aleksandra naščuvati, da bi ga rajši ta popadel in če ne drugače tudi — raztrgal. To bi imelo vse drugo lice, Rusija bi si pa vsaj na zunaj dobro ime ohranila. Sultan pa menda nima pravega poguma ali pa se mu ne ljubi ne, kajti na vsako drezanje od ruske strani, le nekoliko zarenči, kar se po turški toliko pravi, da kneza Aleksandra tu pa tam po državnih pismih ali notah opozoruje, da naj nikari preveč ne rogovili in turško-bolgarske podobbe ne zametuje, če neče, da ga ne bo Rus raztrgal. Tudi Evropa je izrekla svojo nejevoljo nad najnovejšim Aleksandrovim postopanjem, to pa menda le za to, da ne bi Rusija kakoršnega-koli poviška iskala, da Battenberga napade. Prav te dni došlo

šern je hudomušno pisal: „Poj po sili — Minerve nič ne prašaj!“ Najboljše pri vsem tem je to, da nam ni treba vsega brati, kar plačujemo. Tako sem došel do Save, do šibke brvi, ki se je celó pod mojimi 67 kilo, toliko me je namreč, pomenljivo zibala. Spomnil sem se pri tej priliki besedi pesnikovih: „Le kratka pot nam je skoz to življenje dana.“ V močvirju sem se opiral na svoj solnčnik, in sem ga nektrekratí prav globoko v blato potisnil. Zato sem na levi breg bistre Save prišedši hotel svojo streho v njenih sinjih valovih oprati. Stal sem na grušču in sem s solnčnikom po valovih brodil, ko mi dojdejo zopet na misel besede pesnikov: „Kaj znanec je zasula že lopata?“ Pa tu bi še lopate ne trebalo; ko bi se breg udril, veljale bi o meni boljše one besede, ki jih je pesnik o svojem prijatelju Čopu zapisal: „Odnese val ga Save.“ Savina struga je tukaj jako široka in globoka; kobacal sem četrť ure, preje ko sem na planoto priplezal. Videl sem pred seboj več cerkev in vasi, a nisem vedel ktera izmed njih je Vrba. Ko bi bil koga srečal ali doklicati mogel, bi že bil vprašal, dasiravno nerad. Skušnja me je namreč naučila, da se ljudem jako čudno zdi, če jih kteri duhovnik

vpraša, kako se tej ali onej cerkvi pravi in mislijo, da se z njimi šalimo. Nek dober prijatelj mi je vrh tega zatrdil, da je v mojem obrazu nekaj sledú porogljivosti — žalibog!

Stopal sem toraj po „gmajni“ naprej; pozneje sem namreč izvedel, da se ona nerodovitna planota „gmajna“ imenuje. „Tako le je bilo naše slovstvo do Prešerna“ — bi bil skoraj vskliknil „tako le, ko ta le gmajna, ki je dolgočasna, nerodovitna, brez njiv, brez gojev — le siromašen pašnik.“ Čez pol ure pridem do vasi, ki mi je najbliža bila, in do ktere ne drži nobena uglajena pot. Pri prvi hiši najdem 10letno deklo in jo prašam: „Jeli ta vas Vrba?“ — „Je“, odgovori dekle. — Jaz: V kateri hiši se je rodil Prešern? — Dekle ne odgovori nič. — Zdaj sem se spomnil, da so baje vsi profesorji, če nimajo več šolskih tal pod nogami, jako nespretni ali nepraktični ljudje. Prašal sem toraj: „Kje je pri Prešernovih?“ — Dekle: „Pri Prešernovih?“ — Jaz: „Da, pri Prešernovih!“ — Dekle: „Vam bom precej pokazala. Prej pa moram zapreti, sem sama doma.“ — Jaz: „Ali ni tvojih starišev doma?“ — Dekle: „Jaz tu služim, nisem domača.“ Šla sva kakih 100 stopinj. — Dekle pokaže na hišo

in pravi: „Tu je pri Preširnu!“ — Jaz: „Kako toraj pravite: Pri Prešernovih ali pri Preširnovih?“ — Dekle: „Pri Preširnovih!“ — Previdno prestopim prelaz in se spoštljivo hiši bližam. Ugledavši precej životno mamico, jo pozdravim in prašam, ali je tu pri Preširnu? — „Mamica: „Je, je.“ — Jaz: „Tu se je toraj rodil tisti slavni pevec Franc Prešern?“ — Mamica: „Ne tukaj, ampak pri Ribičevih, ki so se svoje dni za Preširne pisali. Vam bom brzo pokazala, kje so Ribičevi. Odkod ste pa Vi?“ V teh besedah se mi je podal zopet dokaz moje slabosti, mojega spomina. Saj sem bral v životopisu Prešernovem, ki ga je objavil g. prof. L. v „Zvonu“ leta 1879, da se je na pesnikovemu domu reklo: „Pri Ribičevih“, pa sem vendar po Prešernu prašal. Povedal sem jej, kdo da sem in pa odkod. Prijazna mamica me je rada spremila k Ribičevim. Po poti mi je pokazala tudi dom ranjega knezoškofa Pogačarja. Pogačarjev in Preširnov dom sta le kakih 50 stopinj eden od drugega.

(Konec prih.)

je v Sofijo turškemu zastopniku zopet pisanje iz Carigrada, v katerem sultan kneza na nevarnost opozoruje, ktera mu od ruske strani proti.

Adresa, ki jo je grof Pariški od svoje stranke prejel, se glasi: „Milostljivi gospod! Meseca oktobra povzdignilo je polčetrtil milijon Francozov svoje glasove proti pustolovecem, ki našo državo v nevarnost potiskajo in proti zapravljalcem, ki njeno premoženje tratijo. Ravno ti ugovarjajo v imenu žaljene vesti in prezirane pravice politiki, ktera se naslanja na preganjanje in nasilstvo; ugovarjajo vladi, ktera ni zmožna skrbeti in porok biti za osebno varnost, ktera ne spoštuje lastništva premoženja in ji ni mar za prostost dela. Pač pa je ta vlada vedno pripravljena podati se, zato pa tudi povsod pred neredom oči zatiska. Ta polčetrtil milijon volilcev je prava narodna vojska, pripravljena, da se vstavi radikalni anarhiji, kakor tudi jakobinskemu tiranstvu. Ta vojska potrebuje voditelja in s prognanstvom Vas je republika za tistega sama imenovala. S tem so izrekli svoje mnenje. Mi smo pa v duhu že videli, kako da se domovina zopet dviguje, kako odpira vsem svojim zopet domača vrata, kako zahteva po novem redu in po vladi, ki bi ji dala zopet staro slavo nazaj. V duhu smo že videli, kako da se francoska demokracija odteguje častilakomnosti, ktera jo le izsesava. Vaš preded Henrik IV. dal je Francoski verski mir, in časi tedaj niso bili tako nemirni, kakor so današnji. Od Vas pa pričakujemo političnega miru in Vas kot našo nado pozdravljamo.

Ni še davno, kar smo pisali, da je Gladstone v Glasgou dokazoval in razlagal, da se **protestantom na Irskem** ni bati preganjanja, če bi tudi katoliki svoj „homerule“ dobili. Sedaj se je v tem smislu oglasil angleški kardinal Manning. Tudi on je čisto Gladstonovih misli in protestantom pojasnuje, da se jim ni prav nič bati, naj bi Irce tudi dve „homerule“ dobili namesto ene. Kardinal Manning pravi nekako tako-le: Katoliški Irce so bili pač v prejšnjih časih veliki mučeniki, kajti protestantje so jih povsod preganjali, kolikor so jih mogli. Kljub temu se pa sedaj protestantom ni bati, da bi jim katoliki hudo s hudim povračali. Zanašati se smejo na celo irsko preteklost, kajti nikjer ni videti krvavega sledu, ki bi ga bili katoliki protestante preganjajoč zapustili. Pač pa je povsod viditi velika strpljivost, ktero so katoliki protestantom nasproti vedno v dejanji skazovali! Konečno je kardinal še izrazil željo, da presrečno želi, da bi Irce konečno vendar „homerule“ dosegli. Žal, da se mu ta želja ne bo spolnila, vsaj sedaj še ne, kajti nasprotniki „homerule“, angleški konservativci dobili so pri sedanjih volitvah, ki bodo danes ali jutri dokončane, že toliko večino, da ni misliti, da bi Gladstone z vsemi svojimi prijatelji in zavezniki zmagal. Ircem je zopet za nekaj časa zlata nada pokopana, da bi se jim v kratkem času na bolje obrnilo. Največ krivde gré menda pripisovati političnemu razporu med Gladstonejem in Hartingtonom, kar bo zopet Ircem sovražnega Salisburyja v državnem gospodarstvu na konja spravilo. Kajti kakor do sedaj volitve kažejo, Gladstone niti na krmilu ne bo mogel ostati, ker ne bo imel zadostne ali prav za prav nobene večine.

Turk in Anglež sta se porazumela, da hočeta še druge evropske vevlasti siliti na to, da skupno protestujejo zoper odpravo svobodnega pristanišča v Batumu. Koliko bode kruha iz te moke, se pač ne vé, iz Pariza se sliši toliko, da je vlada sicer pripravljena pridružiti se drugim vevlastim, toda resno (djansko) se noče poganjati zato. — Brž ko ne tudi druge vlade tako mislijo. Rusi pa pravijo, železo se mora kovati takrat, ko je razbeljeno in se ni bati resnega upora. A zopet se sliši od druge strani, da se bode Bosna in Hercegovina Avstriji priklopila in nekako za odškodovanje hoče pa Rusija odpraviti pogodbe, ktere ji niso všeč, ker se ni bati, da bi se zaradi tega vojska začela. A za gotovo se sme pričakovati, da bode potem Rusija drugače postopala.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 14. julija. (Nekaj cvetja iz šolskega vrta.) Včeraj je imela notranja šola v Marijanišči javno preskušnjo, kakor dosedaj vsako leto. Imela je slovesen značaj, kolikor se je dalo storiti s skromnimi pripomočki. Največ je k temu pripomogla navzočnost deželnega predsednika, visokorodnega gosp. barona Winkler-ja, ki skaže ob vsaki priliki zavodu svojo pozornost in naklonjenost. Navzoč je bil tudi poročevalec in zastopnik deželnega odbora, g. Dežman, predsednik Vincencijeve družbe, mil. g. prošt Jarc, in nekaj drugih gospodov.

Spraševanje se je začelo po mišni pesmici s krščanskim naukom, ktereга podučuje neutrudljivo za Marijanišče delavni gosp. gvardijan P. Placid. Videlo se je, da imajo dečki katekizem dobro v spominu in umu, kajti odgovori niso bili samo urni, ampak tudi razumni. Na to pa se je

vršilo spraševanje iz drugih predmetov in v tem spraševanju je razvijala učiteljica gospodična Ema Ravnahar lepo spretnost, da je v kratkem času učenje in delovanje cele šole po peterih oddelkih v kaj mišni podobi stopilo pred oči poslušalec. H krati je bilo lahko opazovati, kako napredujejo otroci od razreda do razreda v enem in istem predmetu. Začenši z branjem so kazali dečki svojo izurjenost v slovenščini kaj obširno — do težavnih slovnčnih prašanj; nadalje v nemščini, ktero so pojasnovali po materinem, slovenskem jeziku; v računanju — zlasti na pamet, pa tudi v težavnih računih na tabli. Najzanimiveje in najodličneje med svetnimi predmeti pa je bilo spraševanje iz zgodovine in domoznanstva. Poleg najimenitnejših mož in dejanj vseh časov so opisovali učenci zgodovino, navade, vero in lastnosti „svojih očetov“ Slovancov tako natanko, da jim ti ubožni potomci gotovo niso delali nečasti. Pa tudi v avstrijski zgodovini so znali znamenite reči — nektore celo na drobno — razkladati. Samo po sebi se razume, da se je kaj povedalo o sedanjih cesarskih hiši. Zemljepisje in prirodopisje se je moralo zaradi pomanjkanja časa nekoliko skrajšati, kar je bilo gotovo po godi dečkom, ktere so zelo bōdle v oči „zlate bukve“ in pa darila na mizi pred g. deželnim predsednikom. Poslušanje ni bilo kar nič utrudljivo: zanimivost je povečala tu pa tam kaka pesmica, ki se je zapela, ali kaka deklamacija.

Ko je spraševanje trajalo skoro že tri ure, vstane g. deželni predsednik, pohvali z vnetimi besedami dečke in jih spodbuja; častita g. P. gvardijanu in katehetu ter gospodični učiteljici, rekoč, da je bil že pri mnogih preskušnjah, a je redko kdaj videl tako izurjenost v znanji. Pohvalil je, da so učenci izvedeni v avstrijski zgodovini in da se vadijo tudi v nemščini, ki jim utegne v življenji marsikaj koristiti.

Na to se odpró zlate bukve ter 17 srečnih dečkov je imenovanih, kakor tudi obdarovanih s knjižicami. Ko se je to izvršilo, prosi gosp. deželni odbornik Dežman gosp. predsednika dovoljenja, da spregovori onem, ki bodo letos zapustili hišo, nekaj besedi. Pokliče jih pred-se, jim resno poklada na srce hvaležnost do dobrotnikov, učencikov in do zavoda, marljivost in poštenost v prihodnjem poklicu, ker s tem si bodo pridobili svojo srečo. (Opomniti je, da ima večina teh dečkov, ki so v notranji šoli, deželne sirotinske ustanove in da ima deželni odbor nekoliko skrb zanje.)

S cesarsko pesmijo in molitvijo se je končala ta skromna in vendar lepa slovesnost.

Iz šolske sobe se je podal g. deželni predsednik z drugimi vred v kapelo, ogledal si posamnosti, popraševal po stroških in izrazil svoje priznanje skrbi in trudu Vincencijeve družbe. In ob koncu se je gospodom odprl še idiličen prizor — dečki v obednici, čakajoči okrepčanja po prestanem trudu.

Zanimanje in skrb za šolo in za mladino se poplačuje sama po sebi z veseljem, ki ga v takem delu uživamo. Pa tudi dobri Bog naj plati v imenu ubogih dečkov v Marijanišču vsem onim, ki imajo zanje ljubezen.

Iz Zgornjega Bernika, 11. julija. (Slep ec kolár.) Na Gorenjskem v vasi Zgornji Bernik živi mladeneč v 21. letu svoje dōbe, tolikanj bistroumen, da če tudi popolnoma slep, vendar vsako hišno orodje izgotovi. Ravno kar je izdelal nov voz, ki bi vsakemu kolárskemu mojstru čast delal. Omenjeni mladeneč je vsled kozá zgubil vid, ko je bil še le poldrugo let star. Ni se čuditi, da slepci v svojem zavodu v Brnu take čudovite reči izdelujejo, ker imajo svoje posebne študije in vaje, ako še tu priprost kmetski fant orodje izdeluje, ki ga še nikdar vidil ni. Bog mu je v svoji neskončni modrosti odvil dar vida, za to mu je pa podelil dar uma in ga nadaril z dušnimi blagri. Mladenič posebno spoštuje svoje starše in jih rad uboga. Zato pa imamo tudi upanje, da, ker mu je Bog odvzel vid in revež ne more gledati stvarjenih reči, bode pa enkrat gledal Stvarnika samega.

Iz Ljutomerskega okraja, 12. julija. („Bliža se železna cesta.“) Da res, s časomā dobimo v Ljutomeru železno cesto, začelo se je tukaj obče govoriti in tudi v časnikih smo že o tem čitali. Bog daj, da bi se ta govorica kmalo vresničila. Svoje dni so se nektari kraji železne ceste silno branili, danes pa se povsod za njo potegujejo, kjer je še nimajo; kajti vsak kraj, kder še ni železne ceste, je tako rekoč v kot pritisnjen ter v kupčijskem in gospodarskem oziru zaostaja, to čutijo tudi Ljutomer-

čani, zato se močno napenjajo, da bi kmalo dobili železno cesto.

Ko je lani družba južne železnice stransko progo s Spielfelda do Podgore potegnila, mislili smo, da se skoro ni mogoče Ljutomeru ogniti, ko bodo to progo nadaljevali, kajti Ljutomerska okolica, v vsakem obziru bogata, ima največ blaga izvaževati in toraj tudi najbolj železnice potrebujemo in železnica bi se najbolj splačevala. Slavoznano Ljutomersko vino, žlahtno sadje Ljutomerskih gor, plemeniti konji in celo žito murskega polja ne bo moglo prav med svet, dokler ne dobimo železnice, ki bo trgovcem sem pot odprla in tukaj kupljene reči ceneje in hitreje razvažala. Marsikteri trgovec gre zdaj rajši v drugi kraj, kamor lahko po železnici pride, ter ondi kupuje dosti slabšega blaga še z dražjo ceno, kakor bi ga stalo naše izvrstno blago.

Za trgovce in okolico bi najbolj kazalo, da bi Podgorsko železnico naravnost mimo Ljutomera napeljali. Vendar se sliši govoriti, da ogerski plemenitaši po Prekmurskem in Medjimurji temu načrtu jako nasprotujejo, hoteč železnico imeti unkraj Mure, da bi laglje svojo koruzo na svetovna tržišča postavili in v denar spravili. Drugega blaga ondi itak nimajo izvaževati. Ako bi družba južne železnice voljo teh gospodov spolnila, in se ne bi hotla na Ljutomerski okraj ozirati, tedaj bodo pa Ljutomeržani v družbi z Mariborčani ne oziraje se na južno železnico, zgradili drugo železnico iz Maribora po slovenskih gorica h mimo sv. Lenarta, sv. Trojice in po Ščavniški dolini v Ljutomer. Ta proga bi po celi črti tekla vspešno z stransko progo s Spielfelda do Podgore, samo da skozi mnogo lepše in bogatejše kraje in bi se toraj gotovo bolj izplačevala od une proge unstran Mure.

V Ljutomeru se je bil stavil začasni odbor, ki je na omenjeno podjetje že vse oskrbel, ter dne 29. junija t. l. pri sv. Lenartu v slov. gorica h občni shod obhajal, ktereга so se jako vplivni možje iz Maribora, Ljutomera in slov. gorice vdeležili. Po jako živahnem razgovoru so se zjedini li s tem, da se za zgradbo železnice iz Maribora v Ljutomer voli stalni odbor 16 mož, v ktereга so bili izvoljeni gg. Anton Mravljak, župan pri sv. Lenartu kot predsednik, in dr. Korfeld, Karol Pfrimer, pl. Schmidt, Jože Steyer, Ivan Kukovec, dr. Wittermann, V. Steinbrenner, Peter Mesarec, Ferdo Golob, Tel. Ryzinsky, Franc Kreft, Jože Vaupotič, Karol Pečovnik, Jože Šiker in Henrik grof Avern as kot odboriki. Takoj po sestavi odbora sklenili so traciranje te proge izročiti Dunajskemu inženirju Nastu, ki je o svojem času tudi trociral prog g od Pragarskega na Ogorske.

Od ene ali druge strani — od Podgore ali iz Maribora, torej le dobimo zaželjeno železno cesto, ktero že trgovci in vinorejci jako težko pričakujejo, vsi pa se je vesele, ali zavoljo zaslužka ali ugodnega potovanja.

Domače novice.

(Za božjo pot v Lurd) se je dozdej 317 romarjev oglasilo.

(Umrl je) danes popoldne ob 1/2 3. uri Cerkljski dekan, prečast. gosp. Janez Porenta, v Ljubljani. Ob 1. uri popoldne so ga obiskali mil. knezo-škof; nekoliko pozneje je bil še enkrat previden s sv. popotnico, na kar je ob navedenem času prav lahka smrt nastopila. Umrl je za sušico.

(Umrl je) 14. jul. na Trati pri Poljanah g. J. Guzelj, bogoslovec III. leta, blag in nadepolen mladeneč, kteri naj bo v pobožni spomin priporočen. Pogreb bo v petek ob devetil dopoldne. R. I. P.

(Dvorazrednica v Šiški) razširila se bo ob pričetku bodočega leta v trirazrednico in je tretje učiteljsko oziroma učiteljično mesto z 450 goldinarji letne plače razpisano do 8. avgusta. Prošnje c. k. okrajnemu šolskemu svetu za Ljubljansko okolico.

(Iz Toplice.) Na Dobrno je, kakor se nam piše, do 11. julija prišlo 685 gostov-topličarjev; izmed znancev sta sedaj tam msgr. Bensa, kanonik iz Gorice, in gosp. Vovk, dosluženi ravnatelj gimnazijski iz Novega mesta. Naš dopisnik pristavlja: Predno bodo te vrstice tiskane, bode med številom topličarjev menda tudi deželni glavar štajarski, g. grof Wurmbrand, ki je svoj prihod za te dni napovedal.

(Rezervnim častnikom) je uniformo le še dovoljeno pri vojaških slovesnostih in v vojaški službi nositi, sicer pa po novem vojnem pravilniku prepo-

vedano. Vendar pa ta prepoved strogo le tiste častnike veže, ki niso nikdar za aktivne gagiste služili, temveč so bili za častnike imenovani po enoletni prostovoljni službi.

(Za kolero) je predvčerajšnjem v Trstu 17 oseb zbolelo, kakor je to zvečer v Ljubljano poslan telegram sporočal. Uradno sporočilo navaja pa od sobote opoldne do včeraj opoldne vsega skupaj 8 oseb. Dve osebi ste umrli.

Mednarodna razstava v Adelaidi.) Dne 20. junija 1887, kot na dan petdesetletnice izza vladarstva angleške kraljice Viktorije, otvori se v Adelaidi mednarodna razstava, ktera hode obsežala šest oddelkov. Slednji obrok za oglašanje je 1. januarij 1887. Za razstavo namenjene reči se morajo doposlati med 1. marcem in 20. majem 1887. Natančneje se izve pri tukajšnji trgovinski in obrtni zbornici.

(Ferijalni tečaj na državni šoli v Gradci.) V bližajočih se glavnih šolskih počitnicah, v času od 18. julija do 28. avgusta t. l., vršil se bode na državni obrtni šoli v Gradci ferijalni tečaj za one učitelje iz Kranjske, kateri kot učitelji risarstva služujejo na splošnih obrtnih nadaljevalnih šolah. V tem tečaju se bode poučevalo: geometrično in projekтивно risanje, prostoročno risanje, strokovno risanje za stavbinsko obrt, strokovno risanje za mehanično-tehnične obrti in za umetelnost ter male obrti. Da se omogoči kranjskim učiteljem udeležba pri tem tečaju, dovolili so primerno podporo: kranjski deželni odbor, trgovinska in obrtna zbornica ter kranjska hranilnica. Kakor čujemo, oglašilo se je v ta tečaj precejšnje število učiteljev. Trgovinska in obrtna zbornica je v ta namen od nje odmerjeno podporo podelila gosp. Ivanu Krulcu, učitelju v Ljubljani.

Razne reči.

— Nihilista ugrabljen. Iz Petrograda piše „Daily News“, da je Ruska policija ugrabila nihilista Degajeva, ki je umoril 28. decembra 1883 načelnika tajnih redarjev „Sudeikina. Pravijo, da so ga v Avstriji zasačili in izvršivši predajno pogodbo pod močnim spremstvom v Petrograd odpeljali. Iz Moskve se pa zve, da je redarstvo prijelo nekoga Romana Smirnova, vodja strahovalne stranke, ki je pred kratkem zbežal iz Sibirije; tirali so ga zopet nazaj v Sibirske rudnike.

— Rusi grade pristanišča ob Crnem morji, tam se hočejo stalno utrditi, ko se na jugu v osrednji Aziji naprej pomikajo; kupčija, ki se vršila po karavanah, prihaja v Ruske roke; to prodiranje v Aziji pa nekako zahteva, da se tudi v Evropi dalje na jug pomikajo. Na Crnem morji hočejo najprej v Mariopoli pristanišče zboljšati. Odločenih je zato 5 milijonov rubljev. V Odessi se ima novi molo poravnati in pomostiti, nabrežje Bakolajny se ima za 260 seznjev (ruskih) na dolgost prizidati, eno pristanišče, kjer ostajajo ladje, iz zdravstvenih ozirov se ima poglobiti do 24 čevljev, a drugo pristanišče kjer se ladje nakladajo in izkladajo do 26 $\frac{1}{2}$ čevljev. Za vse te dela je dovoljenega 1 $\frac{1}{2}$ milijona rubljev. — V Novorossisku se ima napraviti kupčijsko pristanišče, potrebno nabrežje in molo, da se bodo mogle ladje izkrcati. Za ta dela je dovoljeno 800.000 rubljev, delo bodo precej začeli in končali leta 1888. V Batumu se ima napraviti molo 350 seznjev dolg in 16 seznjev širok zaradi izkladanja nafte. Pristanišče se ima do 24 čevljev poglobiti in nabrežje postaviti, zato je določenih 4 milijone rubljev. — V Nikolajevim se ima napraviti nabrežje v kupčijskim pristanišču, dolgo 550 seznjev, zato je določenih 1.630.000 rubljev. — Pri Očakovu se ima kanal ondotnega limana poglobiti do 23 čevljev, zato je določenih 1 milijon rubljev. — V Jalti se ima prezidati nabrežje, tudi mislijo na brambo ondotne barkostaje. — Pri ministerstvu je še več načrtov v pregledovanje, 1. poglobiti in razširiti se ima kanal Kerč-Jenikale, 2. preložiti se ima kupčijsko pristanišče v Sevastopolju in 3. napraviti kupčijsko pristanišče v Tagenrogu.

— Kitajci v Kaliforniji. V državi Kalifornija živi sedaj vsega skupaj 98.640 Kitajcev, od teh samo v San Francisco 43.600. Kitajci so v Kaliforniji nekako tako priljubljeni, kakor Laški zidarji pri nas; bili so že javni pretepi in poslednjič je vlada Kitajcem deželo prepovedala. Vprašanje zaradi Kitajcev, pa mislijo, da se bode samo po sebi rešilo, ker Kitajci dan na dan težja dela dobivajo, vračajo se toraj kar trumoma nazaj; ostali pa odmirajo.

Telegrami.

Pariz, 14. julija. Kamora je zavrgla z 263 proti 252 glasovom brodersko pogodbo sklenjeno z Laško. Vladi se je izrazilo zaupanje, ker je sklenila vojvodo Aumalskega izgnati.

London, 14. julija. Do zvečera izvoljenih je vže 297 konservativnih, 70 disidentov, 162 Gladstonovcev in 87 Parnellovcev.

Belfast, 14. julija. Orangisti in katoliki so se poslednjo noč hudo stekli. Kamenje je letelo, puške so pokale in več hiš je razbitih popolnoma, ljudi pa mnogo ranjenih. Vojaki so zasedli ceste.

Umrli so:

12. julija. Alojzija Dolničar, postreščekova hči, 1 leto, Gospodske ulice št. 3, Morbilli.

13. julija. Andrej Šetina, krojač, 43 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

Tuji i.

12. julija.

Pri **Matiču**: Regina Magzar, zasebnica, iz Kaire. — E. Thiela, zasebnik, iz Draždan. — C. Messnier, tovarnar, z Dunaja. — Hübsch in Heitler, trgovca, z Dunaja. — Wolf in Bieberhofer, trgovci, iz Freistadta. — Ant. Söhrckenfuchs, c. k. uradnik, s soprogo, iz Trsta. — Robert Bamberg, c. k. sod. pristav, iz Vipave. — Janez Urbančič, zasebnik, iz Albeni.

Pri **Stonu**: M. Reuter, trgovec, z Dunaja. — Ofenheimer, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Sigm. Goldschmidt, zasebnik, iz Trsta. — Jožef Zangerle, trgovec, z družino, iz Reke. — Dominik Eberle, s soprogo, iz Beljaka. — S. Hofholzer, zasebnik, iz Kočevja. — Franc Gruden, zasebnik, iz Velikih Lašč. — Franc Bohine, župnik, iz Kreuka. — Jožef Schanck, c. k. živinozdravnik, iz Ljubljane.

Pri **Tavčarji**: Valentin Roner, zasebnik, iz Schulsa. — Sofie Krause, inženirjeva soproga, z družino, iz Trsta. — Janez Kleber, krčmar, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jožef Porgeš, trgovec, s sinom, z Dunaja. — Janez Keržnik, s soprogo, iz Puntigama. — Jožef Zima, zasebnik, iz Gerdona. — L. Belja, trgovec, iz Zare. — Karol Wendlener, profesor, z materjo, iz Trsta. — G. Sussek, zasebnik, z družino, iz Trsta. — M. Dumičič, zasebnik, z družino, iz Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: Jakop Spiegler, potovalec, z Dunaja. — Karol Wolte, srebrar, s soprogo, iz Jarona. — Jožef Tombach, župnik, iz Št. Vida.

Pri **Virantu**: Rudolf Becker, carsko-ruski prestidigitator, iz Moskve. — Primož Pakič, posestnik, iz Ribnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
13.	7. u. jut.	737.98	+17.8	sl. svzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	735.82	+25.0	sl. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	735.77	+18.1	brezvetra	jasno	

Jako lepo podnevi in svitla jasna noč. Srednja temperatura 20.3° C., za 1.3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	20	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85	gl.	90	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	118	gl.	95	„
Papirna renta, davka prosta	102	gl.	—	„
Akcije avstr.-ogerske banke	876	gl.	—	„
Kreditne akcije	273	gl.	25	„
London	126	gl.	20	„
Srebro	—	gl.	—	„
Francoški napoleond.	10	gl.	01 $\frac{1}{2}$	„
Ces. cekini	5	gl.	94	„
Nemške marke	62	gl.	02 $\frac{1}{2}$	„

V tukajšnjem deželnem gledališču

V četrtek 15. julija ob 8. uri zvečer

prva velika misterijozna in antispiritistična
ELITÉ-GALLA-PREDSTAVA

po vsej Evropi slavnoznanega carsko-ruskega in perzijskega dvornega prestidigitatorja, magnetizerja in čitatelja mislij

profesor BECKER-ja,

obstoječe iz 3 različnih največjih efektnih prizorov te vrste:

Becker-jev mister. potni kovčeg,

ali pa:

nek človek zgine iz kovčega, kateri

je zaklenilo in povežalo občinstvo.

Novo! Prvikrat! Originalno!

Pojav mlade dame iz praznega cilindra.

Pri predstavi svira godba c. k. peš-polka Baron Kuhn št. 17.

Vse natančneje povedo plakati.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnice se prodajajo od srede od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 7. ure popoldne pri gledališki blagajnici.

Gledišče je dobro prezračeno.

(1)

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodovincem, prijateljem in znancem, da je moj sin, gospod

Janez Porenta,

dekan, duhovni svetnik itd. v Cirknici,

danes ob 1 $\frac{1}{2}$ 3. uri popoldne v Ljubljani, kamor je bil šel zdravja iskat, po dolgem hiranju, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 40. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v petek, 16. t. m., popoldne ob 5. uri spred škofije hiš. št. 14 na pokopališče k sv. Krištofu.

Preblagi raniki bodi duhovnim tovarišem, vsem znancem in prijateljem v molitev in pobožni spomin priporočen.

V Cirknici, 14. julija 1886.

Matevž Porenta,
oče.

Zahvala.

Za vsestranske dokaze milega sočutja ob smrti naše priljubljene in nepozabljive soproge, matere in sestre, gospe

Karoline Dolenec roj. Vilhar,

ter za mnogobrojno spremstvo pri sprevedu v Ljubljani in na Razdrtem in za poklonjene krasne vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo in najprisrčnejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina
dr. H. Dolenčeva.

Preč, duhovščina, ki bi potrebovala novih in cenih sv. podobic, posebno za spomine, ki se navadno ob buri dajo, izvoli naj zahtevati uzorcev pri

Katoliški Bukvarni
v Ljubljani.

Ob enem priporočamo svojo zalogo rožnih vencev, svetinjc in škapulirjev vsake vrste. (2)

V našem založništvu je tešla in se dobiva po vseh knjigotlačnicah knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik, učitelj.

12 pól v 8°. Mehko vezana 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Gospod pisatelj, oziroma zbiratelj, mnogo dozdaj se nenatisnjenih kratkočasnic gotovo ni imel malo truda pri zbiranju teh kratkočasnic in smešnic, predno je vse nabral, jih opilil in potem primerno razvrstil za vsak stan posebe. Gotovo mu bode vsakdo hvalečen za njegovo delo, saj bode čitatelj podane smešnice prečeval marsikatero uro veselo, zginila mu bode za trenutek skrb za vsakdanji pičil kruh, razvedrilo se mu bode lice in telo njegovo prolinjeno bode nove moči. Kar je sol jetilom, to je humor (šala) življenja. «Humor izgubljen, življenje izgubljeno», pravi K. Bühler.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotlačnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.